

gift og dermed skabe sig en ordentlig plads og fremtid i det lokale samfund.

Somaliere er næsten den eneste befolkningsgruppe her i landet, hvor der er tradition for, at kvinder er omskåret. Kvindelig omskæring blev således først et problem i Danmark, efter at somaliske flygtninge mv. begyndte at komme hertil i slutningen af 1980'erne. I Somalia er infibulation den mest udbredte form for omskæring, og piger omskæres normalt i 5-15 års alderen.

3.3. FN's konvention af 20. november 1989 om børns rettigheder (Børnekonventionen) er ratificeret eller tiltrådt af næsten alle FN's medlemslande. Efter konventionens artikel 24, stk. 3, skal deltagerlandene tage alle effektive og passende foranstaltninger for at afskaffe traditionsbundne ritualer, som er skadelige for børns sundhed. Efter Justitsministeriets opfattelse omfatter konventionens bestemmelse om »traditionsbundne ritualer, som er skadelige for børns sundhed« bl.a. omskæring af piger, idet kvindelig omskæring har lemlæstende karakter og ikke i noget tilfælde kan være lægeligt begrundet.

3.4. I Norge og Sverige er enhver form for kvindelig omskæring forbudt i henhold til særlig lov. Lovene supplerer henholdsvis den norske og den svenske straffelovs bestemmelser om legemsbeskadigelse, og strafferammen er den samme som for legemsbeskadigelse.

Efter den norske lov straffes for kønslemlæstelse (»kønnslemlæstelse«) den, der forsætligt foretager et indgreb i en kvindes kønsorganer, som skader kønsorganet eller påfører det varige forandringer. »Rekonstruktion« – f.eks. fornyet sammensyning af kønsåbningen efter en fødsel – straffes også. Efter den svenske lov er det strafbart at foretage indgreb i en kvindes ydre kønsorganer med det formål at lemlæste det eller påføre det varige forandringer (»kønsstympning«), og det antages, at »rekonstruktion« også er strafbart.

Det er udtrykkeligt fastsat i både den norske og svenske lov, at samtykke ikke fritager for straf.

De norske og svenske regler omfatter omskæring, uanset hvor indgrebet er foretaget. I begge lande er der straffemyndighed ved kvindelig omskæring, som er foretaget i udlandet, selv om det almindelige krav om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt. I Norge har man i disse tilfælde begrænset norsk straffemyndighed til norske statsborgere og personer, der er hjemmehørende i Norge. I Sverige følger en sådan begrænsning ikke af loven, men det er i forarbejderne til de svenske lovbestemmelser forudsat, at der normalt kun rejses tiltale for omskæring, der er foretaget uden for Sverige i et land, hvor indgrebet er lovligt, hvis der foreligger en

særlig svensk interesse i at strafforfølge forholdet. Det fremgår videre, at formålet med ophævelsen af kravet om dobbelt strafbarhed er at forhindre, at piger, der opholder sig i Sverige, føres til udlandet med henblik på at blive omskåret i et land, hvor det er tilladt, og at der derfor kun bør rejses tiltale for udlandshandlinger i sådanne tilfælde.

Med hensyn til retsstillingen i andre europæiske lande kan det nævnes, at det i England ved en særlig lov er forbudt at foretage de mere indgribende former for kvindelig omskæring (excision og infibulation). Efter det oplyste overvejes der for tiden et lovgivningsinitiativ med henblik på at fravige kravet om dobbelt strafbarhed, hvis en i øvrigt strafbar omskæring foretages i udlandet.

I Frankrig findes ingen særlig lov om kvindelig omskæring, men indgrebet er ifølge domstolspraksis strafbart efter straffelovens bestemmelser om legemsbeskadigelse. De almindelige regler om fransk straffemyndighed indebærer, at der ved omskæring foretaget i udlandet ikke gælder krav om dobbelt strafbarhed, såfremt omskæringen er foretaget over for et barn under 15 år, eller hvis omskæringen er foretaget af to eller flere personer i forening.

I Tyskland og Holland er kvindelig omskæring strafbart efter de almindelige regler om legemsbeskadigelse i henholdsvis den tyske og hollandske straffelov. De almindelige regler om tysk, henholdsvis hollandsk straffemyndighed finder anvendelse, herunder kravet om dobbelt strafbarhed, og der er således ikke straffemyndighed i Tyskland eller i Holland, hvis handlingen er foretaget i et land, hvor kvindelig omskæring ikke er strafbart.

3.5. Spørgsmålet om lovgivning mod kvindelig omskæring har tidligere været drøftet i Folketinget. I folketingsåret 1996/97 behandlede Folketinget bl.a. et privat lovforslag (L 65) om en særlig lov om forbud mod omskæring af kvinder. Lovforslaget indebar navnlig, at princippet om »dobbelt strafbarhed« ikke skulle gælde ved kvindelig omskæring. Lovforslaget blev ikke vedtaget, og flere partiers ordførere pegede på en målrettet forebyggende oplysningsindsats som et andet middel i indsatsen mod omskæring af piger og unge kvinder.

På baggrund af debatten om dette lovforslag udarbejdede Justitsministeriet i 1998 en redegørelse til Folketingets Retsudvalg om dobbelt strafbarhed og kvindelig omskæring. Justitsministeriet redegjorde i det pågældende notat for de strafferetlige regler om kvindelig omskæring i de afrikanske lande, hvor omskæring efter det oplyste praktiseres, samt i Europarådets medlemslande. Endvidere blev der i notatet rede-